

รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

MODEL OF SCHOOL INTERNAL SUPERVISION IN THE OFFICE OF CHONBURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

ผู้วิจัย กิตติศักดิ์ อังคะนาวิน¹

Kittisak Ungfkanawin¹

Kittisak.un@kmitl.ac.th

Received: July 11, 2018

Revised: September 25, 2018

Accepted: December 4, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 การวิจัยแบ่งได้เป็น 2 ระยะ 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบแนวคิดของการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนจำนวน 335 คน ได้มาโดยได้โดยการสุ่มอย่างง่าย ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารและหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง ขั้นตอนที่ 3 การร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นด้านการนิเทศภายใน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ใช้อยู่ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้านประกอบไปด้วย (1) ด้านการสำรวจความต้องการและความจำเป็น (2) ด้านการวางแผนการนิเทศ (3) ด้านการดำเนินการนิเทศ (4) ด้านการประเมินและรายงานผลการนิเทศและ (5) ด้านการขยายผลยกย่องและเชิดชูเกียรติและคำดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 3) ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการนิเทศภายใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจและการจัดการ คณะการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ABSTRACT

This research aims to 1) study of current situation and problems of internal supervision under the Office of Chonburi Primary Education Area 1 2) develop the model of supervision within the school under the Office of Chonburi Primary Education Area 1. The research was divided into 2 phases as follows: Step 1: To study the textbooks and related research as the framework of the development of internal supervision under the Office of Chonburi Primary Education Area 1. A total of 335 teachers were randomly selected. Step 2 A Study of Current Situation and Problems of Internal Supervision Usually Education Office Zone Bachelor 1 Elementary interviewed by school administrators. School administrators and supervisors Step3: Modeling of Supervision within Schools under the Office of ChonBuri Primary Education Area 1 by in-depth interviews with supervisors. School administrators and school administrators with excellent work in internal supervision. With a specific selection. Step 4: Assessing the suitability and feasibility of the model of internal supervision under the Office of ChonBuri Primary Education Area 1, the instrument used to collect data was a questionnaire and statistical interview. Data were analyzed by percentage, mean and standard deviation. The results showed that.

1) The present situation of internal supervision under the Office of Chonburi Primary Education Area 1 was at a moderate level and the problems of internal supervision under the Office of Chonburi Primary Education Area 1 were at a high level. 2) The model of internal supervision under the Office of Chonburi Primary Education Area 1 consisted of 5 aspects: (1) The demand and need, (2) planning Supervision (3) the implementation of supervision. (4) The evaluation and report of supervision results; and (5) The extension of praise and honor and consistency index of the model of internal supervision under the Office of Chonburi Primary Education 3) The results of the evaluation of the supervision model within the school under the Office of Chonburi Primary Education Area 1 were found to be appropriate and appropriate. To be in a very level.

Keywords : Model of Supervision, Schools In Office of Chonburi Primary Education Service Area Office 1

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในปัจจุบัน สุขุม ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสภาพแวดล้อม การเมือง สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอื่นๆ ซึ่งผลการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลทั้งทางบวกและทางลบจึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้เพื่อจะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้คือ การพัฒนาการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพคนที่มีคุณภาพย่อม

ส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความก้าวหน้าการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง วันเผด็จ มีชัย (2554, น.1) ซึ่งผลการประเมิน PISA 2015 ของประเทศไทย พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยด้านวิทยาศาสตร์ 421 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 493 คะแนน), ด้านการอ่าน 409 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 493 คะแนน) และด้านคณิตศาสตร์ 415 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 490 คะแนน) มีประเทศอาเซียนเข้าร่วมโครงการจำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม แต่คะแนนของประเทศมาเลเซียจะไม่ถูกนำมาเปรียบเทียบ เนื่องจากอัตราการเข้าสอบน้อยกว่า

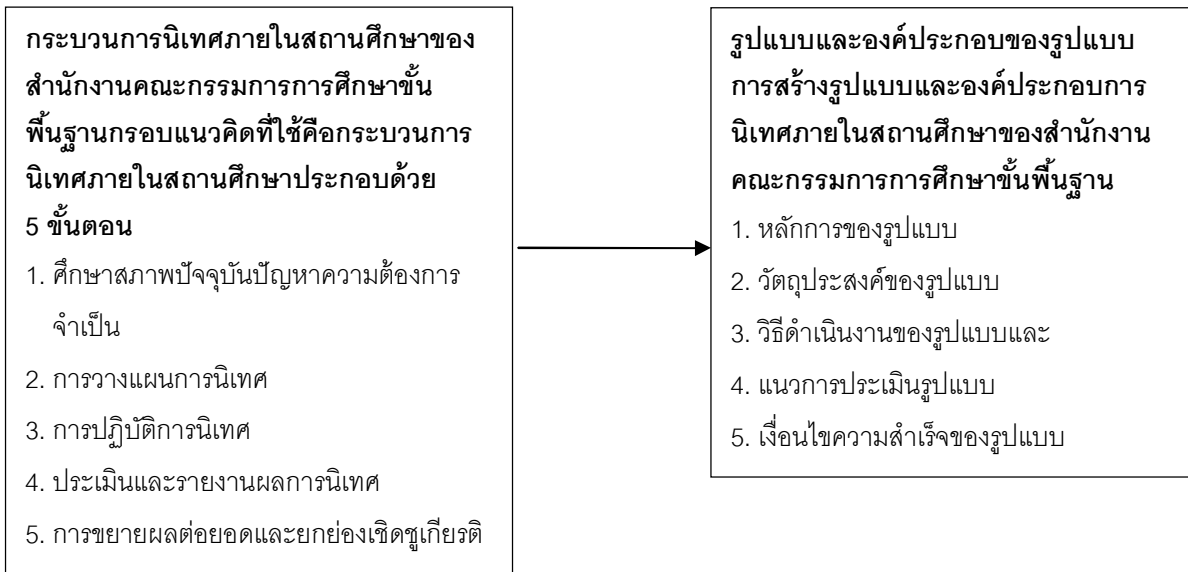
เกณฑ์ที่กำหนด โดยมีผลการจัดอันดับการประเมินตามลำดับคือ สิงคโปร์ เวียดนาม ไทย และอินโดนีเซีย เมื่อได้วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของคะแนนในภาพรวม ตั้งแต่การประเมินรอบแรกจนถึงรอบปัจจุบันพบว่า ผลการประเมินด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ต่างจากการประเมินรอบที่ผ่าน ๆ มา ต้องยอมรับว่าคะแนนซึ่งได้สะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะประเทศไทยยังเป็นอันดับสองรองจากสิงคโปร์ และยังคงมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงจะนำผลสะท้อนจากคะแนน PISA มาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยได้เตรียมแนวทางที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษา พร้อมมุ่งสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2574 ว่าภายใน 15 ปีข้างหน้าจะเร่งพัฒนาคะแนนการประเมิน PISA ของประเทศไทยทุกด้านให้เพิ่มขึ้น 100 คะแนน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การผลิตและพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผลอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน สำนักงานรัฐมนตรี, 2559

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ตามข้อเสนอของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มุ่งพัฒนาครู อาจารย์ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีคุณภาพ ให้มีระบบและมาตรการจูงใจให้ครู คณาจารย์ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร กล่าวคือ การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนน้อยกว่าเป้าหมาย จากการวิเคราะห์สาเหตุพบว่าครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้เต็มศักยภาพ

เนื่องจากครูมีจำนวนไม่ครบชั้นเรียนและการมีภาระงานล้นมือ ผู้บริหารสถานศึกษายังขาดการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการจัดการศึกษาตามนโยบายของสถานศึกษาพบว่า ครูและผู้บริหารมีส่วนสำคัญที่ผลักดันการนิเทศภายในสถานศึกษาให้บรรลุผล สถานศึกษาจัดกิจกรรมการนิเทศไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาปัจจุบันของสถานศึกษาและอาจไม่ได้เกิดจากความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2557, น. 96-98) จากสภาพปัญหาและความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อให้ทราบสภาพปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้นและการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยอ้างอิงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555, น. 8-21) กรอบแนวความคิดในการพัฒนาและได้ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศภายใน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อผู้บริหารครูผู้สอนผู้นิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาส่งผลให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ทำให้ได้กรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการดำเนินการสภาพและปัญหาปัจจุบันเป็น 2 ระยะ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาปัจจุบันในการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มี 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบแนวคิดของการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการสัมภาษณ์

ผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารการศึกษาและหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มี 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 3 การยกย่องรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการสัมภาษณ์เชิงผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นด้านการนิเทศภายในซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 25 คน และหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 216 แห่ง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 216 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,232 รวมทั้งสิ้น 2,448 คน ในปีการศึกษา 2559

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายตามตารางสุ่มของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) จากสถานศึกษา 140 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 140 คน ครูผู้สอน 195 คน รวมทั้งสิ้น 335 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกรอบแนวคิดที่ใช้คือ กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาประกอบด้วย 5 ขั้นตอน

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาความ ต้องการจำเป็น
2. การวางแผนการนิเทศ
3. การปฏิบัติการนิเทศ
4. ประเมินและรายงานผลการนิเทศ
5. การขยายผลต่อยอดและยกย่องเชิดชู

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ รูปแบบและองค์ประกอบของรูปแบบการสร้างรูปแบบและองค์ประกอบการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. หลักการของรูปแบบ
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
3. วิธีดำเนินงานของรูปแบบและ
4. แนวการประเมินรูปแบบ
5. เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอบเขตของผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 216 แห่ง ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 216 คนครูผู้สอนจำนวน 2,232 รวมทั้งสิ้น 2,448 คน ในปีการศึกษา 2559 จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางขนาดตัวอย่างที่ความเชื่อมั่น 95% จากตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้เท่ากับ ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาจำนวน 140 แห่ง ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 140 คน ครูผู้สอนจำนวน 195 คน รวมทั้งสิ้น 335 คน โดยใช้วิธีการการเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเลือกใช้วิธีการแจกแบบสอบถาม โดยทำการแจกแบบออนไลน์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 216 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชนิด คือ เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินผลรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาใช้ในการสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยวิธีการตั้งคำถามเบื้องต้นตามความจำเป็น ตั้งค่ากลุ่มคำตอบและคำตอบที่เกี่ยวข้องในการสร้างคำถามและความเชื่อมโยงกับกลุ่มคำตอบ และตั้งค่าแบบสอบถามเอง และแนบคำถามลงไปโดยแบ่งได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพและรายได้ จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการสัมภาษณ์ รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาใช้ในการสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อแบบประเมินผลรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาใช้ในการสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 20 ชื่อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาของการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. ผลการศึกษกรณีศึกษา (Case Study) สภาพปัจจุบันและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือสถิติเชิงพรรณนา

3. การวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อพิจารณาร่างรูปแบบการการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแล้วทำการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้รูปแบบ

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

1.1 สภาพปัจจุบันการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การขยายผลต่อยอดยกย่องและเชิดชูเกียรติ ค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาคือการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนการสำรวจความต้องการจำเป็นและการวางแผนการนิเทศตามลำดับ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

กระบวนการนิเทศภายใน	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. การสำรวจความต้องการและความจำเป็น	2.75	0.45	ปานกลาง
2. การวางแผนการนิเทศ	2.71	0.47	ปานกลาง
3. การดำเนินการนิเทศภายใน	2.76	0.38	ปานกลาง
4. การประเมินและรายงานผลการนิเทศ	2.73	0.49	ปานกลาง
5. การขยายผลต่อขยายกองและเขตชุมชน	2.93	0.19	ปานกลาง
รวม	2.78	0.40	ปานกลาง

1.2 สภาพปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากและปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การวางแผนการนิเทศค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการสำรวจความต้องการและจำเป็นและการประเมินและรายงานผลนิเทศและการดำเนินการนิเทศภายในตามลำดับ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

กระบวนการนิเทศภายใน	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. การสำรวจความต้องการและความจำเป็น	4.24	0.81	มาก
2. การวางแผนการนิเทศ	4.25	0.83	มาก
3. การดำเนินการนิเทศภายใน	3.19	0.47	ปานกลาง
4. การประเมินและรายงานผลการนิเทศ	4.23	0.82	มาก
5. การขยายผลต่อขยายกองและเขตชุมชน	3.73	0.85	มาก
รวม	3.94	0.76	มาก

2. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียน สรุปได้ว่ากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาใน แต่ละด้านยังพบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำงาน อาทิ เช่น การขาดการวางแผนการทำงานขาดการสำรวจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ระบบงานบุคลากร และงบประมาณ เป็นต้น

3. การสัมภาษณ์เชิงลึก

เพื่อพิจารณารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ยกว่าการสัมภาษณ์ได้มาพิจารณาออกแบบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 4) แนวการประเมินรูปแบบและ

5) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบการประเมินผลรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า มีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่าด้านความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.65) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้การดำเนินการรองลงมาคือหลักการและจุดมุ่งหมายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่เงื่อนไขความสำเร็จและการประเมินผลด้านความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.51) ซึ่งสามารถอธิบายรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ตามการการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้อย่างมีขั้นตอนตามการยกกร่างรูปแบบการนิเทศต่อไป

4. รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้สภาพปัจจุบันและปัญหาจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มายกกร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีขั้นตอนการดำเนินการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดมุ่งหมาย 3) การดำเนินการนิเทศภายใน 4) การประเมินผลและ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

เมื่อคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาพิจารณาอนุญาตให้นำรูปแบบการการนิเทศภายในสถานศึกษามาดำเนินการได้แล้วผู้รับผิดชอบจึงดำเนินการตามคู่มือการนำรูปแบบไปใช้ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการตามกระบวนการดังรายละเอียดต่อไปนี้

คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาพิจารณาอนุญาตให้นำรูปแบบการการนิเทศภายในสถานศึกษามาดำเนินการได้แล้วผู้รับผิดชอบจึงดำเนินการตามคู่มือการ

นำรูปแบบไปใช้ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการตามกระบวนการ โดยมีจุดมุ่งหมาย หมายถึงการดำเนินการตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555 : 8 - 21) ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การปฏิบัติการนิเทศ 4) ประเมินและรายงานผลการนิเทศ 5) การขยายผลต่อยอดและยกย่องเชิดชูเกียรติและสามารถที่จะประเมินผลของการเก็บข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อการตัดสินใจการปรับปรุงเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามเงื่อนไขความสำเร็จคือการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 แต่ละด้านที่ทำการศึกษา เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในเป้าหมายที่สูงขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษาดังนี้

ด้านที่ 1 การสำรวจความต้องการและความจำเป็น โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาผลการปฏิบัติงานจากผลการประเมินภายนอกของโรงเรียนเพื่อกำหนดความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียนรวมถึงการสำรวจข้อมูลการปฏิบัติงานของฝ่ายกลุ่มสาระต่างๆ มากำหนดความต้องการในการนิเทศภายในและทำการวิเคราะห์นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อกำหนดความจำเป็นในการนิเทศภายในพร้อมทั้งจัดการประชุมชี้แจงคณะครูเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการนิเทศภายในแล้วสำรวจความต้องการและความจำเป็นอย่างแท้จริงเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาและรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดความต้องการในการนิเทศภายใน อีกทั้งประมวลทางเล็งเห็นในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อกำหนดทิศทางในการนิเทศภายในโดยการศึกษาความต้องการในการนิเทศจากผลการประเมินที่ผ่านมาและให้

มีการแต่งตั้งกรรมการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการนิเทศภายในโรงเรียนและมีการจัดทำโครงการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ และขอความอนุเคราะห์บุคลากรเข้ามานิเทศภายในสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อลดภาระงานของครูและให้เกิดการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและตามสภาพจริงเพื่อส่งเสริมการจัดอบรมพัฒนาครูอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษายังสามารถเปิดโอกาสให้คณะครูทุกคนมีส่วนร่วมในการสำรวจการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างแท้จริง

ด้านที่ 2 การวางแผนการนิเทศภายในโดยการวิเคราะห์นโยบายของสถานศึกษาเพื่อการวางแผนการนิเทศภายในเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนเพื่อวางแผนการนิเทศภายในและจัดทำแผนการนิเทศโดยระบุขั้นตอนรายละเอียดกิจกรรมในการนิเทศภายในที่ชัดเจนอีกทั้งยังต้องมีการวางแผนการนิเทศโดยให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาโดยจัดทำเป็นตารางการนิเทศภายในระบุวันเวลาสถานที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้ได้อย่างชัดเจนโดยการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศภายในไว้ชัดเจนเพื่อนำมากำหนดโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาโดยการร่วมกันวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบอีกทั้งควรมีการประชุมวางแผนการดำเนินงานมีปฏิทินการปฏิบัติงานและปฏิบัติตามแผนที่วางไว้และต้องมีการวางแผนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนิเทศภายในสถานศึกษามอบหมายงานให้คณะครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการแต่งตั้งกรรมการทำงานเพื่อประเมินผลในการนิเทศภายในและกำหนดขอบเขตและความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

เพื่อการเข้าใช้ข้อมูลจากการสำรวจการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของบุคลากรมาจัดทำโครงการนิเทศภายใน

และสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในโรงเรียนก่อนดำเนินการนิเทศภายในและควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายใน

ด้านที่ 3 การดำเนินการนิเทศภายในโดยการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจบทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อนำมาปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการนิเทศภายในโดยดำเนินการนิเทศตามวันเวลาสถานที่ตามที่กำหนดไว้ในตารางการนิเทศภายในและกำหนดนโยบายให้การดำเนินการนิเทศภายในดำเนินไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อการกำหนดนโยบายให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในโรงเรียนอีกทั้งมีรูปแบบการนิเทศที่ชัดเจนและเป็นตัวอย่างในการดำเนินการนิเทศได้และสามารถกำกับติดตามให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างเร่งรัดให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้และสามารถดูแลให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในโดยการสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอและอีกทั้งยังสามารถจัดกิจกรรมการนิเทศให้มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตยเพื่อมีการจัดการนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้และนิเทศข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้และยังสามารถประชุมปรึกษาหารือหลังการจัดการนิเทศภายในเพื่อแก้ปัญหาการนิเทศเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยมีคณะกรรมการติดตามผลการปฏิบัติงาน

ด้านที่ 4 การประเมินผลและรายงานผลการนิเทศให้มีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานนิเทศในสถานศึกษาและยังสามารถมีการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการนิเทศโดยการจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้การจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานการนิเทศในทุกกลุ่มสาระโดยมีการประเมินผลรวมของการปฏิบัติงานตามโครงการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ

ยังสามารถสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล การนิเทศภายในให้มีการประเมินผลการนิเทศตาม ขั้นตอนี่ระบุไว้ในแผนการนิเทศเพื่อประชุมชี้แจงทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการประเมินและรายงาน ผลการนิเทศภายในอีกทั้งยังสามารถรายงานผลการ ประเมินการนิเทศภายในและแจ้งให้ครูในโรงเรียนทราบ โดยทั่วกันเพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูดำเนินการ ประเมินผลการนิเทศภายในโดยวิธีที่หลากหลายเน้นการ ประเมินผลตามสภาพจริงและยังต้องมีการจัดทำเอกสาร หลักฐานผลการประเมินการนิเทศภายในให้ถูกต้อง และเป็นระบบเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการ ประเมินผลและรายงานผลการนิเทศภายในเพื่อใช้ในการ อ้างอิงและตรวจสอบ

ด้านที่ 5 การขยายผลยกย่องและเชิดชูเกียรติ สามารถตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับ วัตถุประสงค์และเป้าหมายและยังสามารถนำข้อมูลที่ได้ จากการประเมินผลการนิเทศมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน การนิเทศภายในเพื่อเป็นการนำผลการประเมินมาใช้เป็น ประโยชน์ในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ยังสามารถประชุมและสรุปข้อบกพร่องที่เกิดจากการ ปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศและร่วมกันหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่อง และนำวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพของครูไป เผยแพร่โดยมีการจัดทำการจัดการความรู้ (KM) เรื่องการ นิเทศภายในและสามารถมีการศึกษาปัญหาหระหว่างการ ปฏิบัติงานมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อยกย่องและเชิดชูเกียรติ ผลงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านกระบวนการนิเทศภายใน และประกาศเกียรติคุณแก่ผู้มีผลงานดีเด่นอีกทั้งยังสามารถ ส่งเสริมสนับสนุนในการทำงานรวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานโดยให้สถานศึกษาควรมีการจัดเวทียุติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ที่หลากหลายและสามารถการดำเนินการคือ หลักการและจุดมุ่งหมายและเงื่อนไขความสำเร็จข้อที่มี คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่การประเมินผลรายละเอียดดัง ตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการประเมินผลวิธีการดำเนินงานของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยรวมและรายด้าน

รายการ	ด้านความเหมาะสม			ด้านความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. หลักการ	4.67	0.49	มาก	4.57	0.52	มาก
2. จุดมุ่งหมาย	4.66	0.49	มาก	4.56	0.67	มาก
3. การดำเนินการ	4.74	0.45	มาก	4.59	0.66	มาก
4. การประเมินผล	4.57	0.51	มาก	4.34	0.65	มาก
5. เงื่อนไขความสำเร็จ	4.59	0.51	มาก	4.51	0.52	มาก
รวม	4.65	0.49	มาก	4.51	0.60	มาก

อภิปรายผล

รูปแบบการการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

1.1 สภาพปัจจุบันและปัญหาของการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการนิเทศการศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเป็นระบบที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ลงมือปฏิบัติอย่างถูกต้อง และเหมาะสมจนบรรลุตามแผนที่วางไว้เพื่อปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดีขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูให้เชื่อต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนการเปลี่ยนแปลงความรู้เจตคติซึ่งเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมส่วนบุคคลเพื่อส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากความสำคัญของงานนิเทศดังกล่าวทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักให้มีความสำคัญและดำเนินการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเพื่อส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลดีต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

โสภณ ทองจิตร (2554, น. 68 - 79) ได้วิจัยการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาในโรงเรียนในเครือข่ายบางกุ่มจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าสภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในสถานศึกษาในโรงเรียนเครือข่ายบางกุ่มจังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังคงคล้องกับผลการวิจัยของ พิบูลชัย ศรีเข้ม (2553, น.102 - 104) ได้วิจัยการศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 10 พบว่าการศึกษาสภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังคงคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชา พุทธรักษ์ (2550, น.110-112) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองนาสารพบว่าการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลางและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านและจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญทั้ง 12 ท่าน พบว่าสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในขั้นของการดำเนินการหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องของวงจรกิจกรรมในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี

เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากและระดับปานกลางทั้งนี้ เป็นเพราะว่าการนิเทศภายในสถานศึกษายังขาดการวิเคราะห์ การวางแผนการนิเทศที่เป็นระบบ ขาดการสำรวจสภาพ ปัญหาปัจจุบันอย่างแท้จริงขาดการกำกับติดตามและ ประเมินผล อีกทั้งการนิเทศภายในยังขาดความต่อเนื่อง โดยเฉพาะการกำกับติดตามและการนำผลการดำเนินงาน ไปปรับปรุงพัฒนาแม้ว่าการจัดการศึกษาตามนโยบาย การศึกษาขั้นพื้นฐานก็ยังพบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ การศึกษาอยู่หลายประการที่สำคัญ คือ ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่บรรลุเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการนิเทศภายในสถานศึกษา ยังขาดการพัฒนากระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน อาจ เป็นเพราะผู้บริหารหรือหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของกระบวนการในการนิเทศภายใน สถานศึกษา จึงยังปล่อยปะละเลยและขาดการนิเทศภายใน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง จากปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึง การดำเนินการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและใช้ ความรู้ความสามารถในการบริหารพัฒนางานนิเทศภายใน ให้มีประสิทธิภาพ (พัชรินทร์ ช่วยศิริ, 2554, น. 3) ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ ชาตชาย แสนบัวคำ (2552, น. 111 - 114) ได้วิจัยการศึกษาสภาพปัญหาของการนิเทศภายในของ โรงเรียนบ้านหนองกุงธนาสารโคกน อําเภอกุเวียง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่าสภาพ ปัญหาอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิบูลชัย ศรีเข้ม (2553, น. 102 - 104) ได้วิจัยการศึกษา สภาพปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาเทศบาล เขต 10 ที่พบว่าการศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายใน สถานศึกษาสังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 10 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากและจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 12 ท่าน พบว่าปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีปัญหามากดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและ บุคลากรทางการศึกษาควรให้ความสำคัญและตระหนัก

ในการวางแผนและกำหนดนโยบายตลอดจนการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การบริหารงานอย่างมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

2. รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสำรวจความต้องการ และความจำเป็น จำนวน 13 ข้อ 2) ด้านการวางแผน การนิเทศ จำนวน 14 ข้อ 3) ด้านการดำเนินการนิเทศ จำนวน 14 ข้อ 4) ด้านการประเมินและรายงานผลการ นิเทศจำนวน 15 ข้อ และ 5) ด้านการขยายผลยกย่องและ เชิดชูเกียรติ จำนวน 12 ข้อ โดยสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ ทั้งนี้เป็นเพราะงานการนิเทศภายในเป็นกระบวนการหนึ่งของงานบริหารงานวิชาการซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของ โรงเรียนในการขับเคลื่อนและพัฒนาการศึกษาของชาติ ใน เพ็ญพักตร์ ลิ้มประพันธ์ (2554, น. 23) ดังนั้นในการ นิเทศภายในสถานศึกษาจึงมีกระบวนการในการนิเทศ ภายในสถานศึกษาทั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการนิเทศ ภายในสถานศึกษาดังกล่าวขึ้นโดยอาศัยหลักการแนวคิด จากการศึกษาขอบข่ายงานและภารกิจงานนิเทศภายใน ของนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาเช่นสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555, น. 8 -16) และกลุ่มงานนิเทศการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2557, น. 112) ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของโสภณ ทองจิตร (2554, น. 64) ได้วิจัย รูปแบบในกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่พบว่าองค์ประกอบหลักในกระบวนการ นิเทศภายในสถานศึกษามี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การสำรวจ ความต้องการและความจำเป็นการวางแผนการนิเทศการ ดำเนินการนิเทศการประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไข และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินนหพันธ์ อุปาทั้ง (2551, น. 145-147) ที่พบว่าองค์ประกอบหลักในกระบวนการ นิเทศภายในสถานศึกษามี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ มีการ สำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการการนิเทศ ภายในมีการกำหนดและแจ้งนโยบายการนิเทศภายในมี การเตรียมบุคลากรและการวางแผนการนิเทศภายในมี

การจัดทำแผนงานและโครงการมีการเตรียมเครื่องมือ และมีการเตรียมประเมินผลกรณีศึกษาใน

3. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศภายใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่าโดยรวมและรายข้อทุกข้อ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากทั้งนี้ เพราะว่ารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยผ่านกระบวนการศึกษาวิเคราะห์สร้างพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบซึ่งมีการศึกษา แนวคิดของ ธีระ รุญเจริญ (2550) มีการสอบถาม สัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อนำมาจัดทำ เป็นร่างรูปแบบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจนได้รูปแบบที่มีความถูกต้องเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง นอกจากนั้นแล้วยังมีผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นอย่างดี เมื่อเห็นกระบวนการนิเทศภายในทั้ง 5 ด้าน สามารถ ประเมินออกมาได้ว่ารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผล การศึกษาของ สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์ (2551, น. 114- 115) ได้วิจัยรูปแบบเรื่องการพัฒนาการนิเทศการ จัดการเรียนการสอนโดยสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่พบว่า รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโดยสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ใน ระดับมากและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณพร สุขอนันต์ (2550, น. 154 -172) ได้วิจัยการพัฒนาการนิเทศภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กพบว่าผล การประเมินรูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายมีความ เหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 ควรส่งเสริมการนำรูปแบบการนิเทศภายใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 ไปใช้ในสถานศึกษา

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 ควรเสนอนโยบายให้สถานศึกษาจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาสนับสนุนและส่งเสริมการนิเทศภายใน สถานศึกษาเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการเรียน การสอนและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้นโดยมีการกำหนด แนวทางพัฒนา

3. ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการ ศึกษาควรให้ความสำคัญและตระหนักในการวางแผน และกำหนดนโยบายตลอดจนการติดตามประเมินผล อย่างต่อเนื่องเพื่อให้การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งๆ ขึ้นไป

4. ครูผู้สอนต้องปฏิบัติหน้าที่ตามด้วยความ มุ่งมั่นทุ่มเทการสอนอย่างเต็มเวลาและเต็มความสามารถ เพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยประสิทธิผลที่นำรูปแบบการนิเทศ ภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1

2. ควรวิจัยรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาทั้งนี้เพราะสถานศึกษา แต่ละขนาดมีปัจจัยในการบริหารที่แตกต่างกัน

3. ควรวิจัยศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบ การนิเทศภายในสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่

4. ควรมีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ หลังจากการ นำรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ไปใช้ในการ บริหารงานของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- จิณห์ธนันท์ อุปาพัง. (2551). *การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาติชาย แสนบัวคา. (2552). *การศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านหนองงูง ถนนสารโคกผดอำเภอกุเวียงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5*.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *การบรรยายวิชาสัมมนาการบริหารการศึกษารูปแบบและองค์ประกอบของรูปแบบ*. ม. ป.ท. : ม.ป.พ.
- ปรีญา พุทธารักษ์. (2550). *การศึกษาการปฏิบัติงานการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองน่าน 4 ด้าน*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พิบูลชัย ศรีเข้ม. (2553). *การศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเขตการศึกษาที่ 10*. วิทยานิพนธ์. ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี.
- พัชรินทร์ ช่วยศิริ. (2554). *การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี.สวณินท์ กศ.ม.* (การบริหารการศึกษา), กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สถานศึกษาขนาดเล็กชลบุรี เขต1. การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, ชลบุรี เขต1.
- สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์. (2551). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนครสวรรค์. สำนักงานเขตพื้นที่ชลบุรี เขต1 (2557) สถิติข้อมูลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต1. (2557). *รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์นักเรียน*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). *การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการ*. ไสภณ ทองจิตร. (2554). *รูปแบบในกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อุทัยบุญ ประเสริฐ. (2540). *หลักการแนะแนวทางในการจัดการนิเทศภายในสำหรับสถานศึกษาประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ, รุ่งสาส์นการพิมพ์
- Daniel Tanner and Laured Tanner. (1987). *Supervision in education problems and practices*. New York: Macmilan Publishing Company.
- Glickman Carl D. (1990). *Supervision of instruction a developmental approach*. 2th ed. Massachusetts: A Division of Simon and Schuster.